EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.10.21
KOM(2010) 587 galutinis

KOMISIJOS ATASKAITA

21-OJI STRUKTŪRINIŲ FONDŲ ĮGYVENDINIMO METINĖ ATASKAITA (2009 M.)

SEK(2010) 1230

TURINYS

1. Įžanga 3
2. Įgyvendinimo analizė 4
3. Nuoseklumas ir koordinavimas 8
4. Vertinimai 9
5. Kontrolė 9
6. Komisijai padedantys komitetai 11

KOMISIJOS ATASKAITA

21-OJI STRUKTŪRINIŲ FONDŲ ĮGYVENDINIMO METINĖ ATASKAITA (2009 M.)

Ši ataskaita pateikta pagal Reglamento (EB) Nr. 1260/1999, nustatančio bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų, 45 straipsnio 2 dalį. Ji apima su struktūrinių fondų 2000–2006 m. laikotarpio parama susijusią veiklą 2009 m.

Išsamesnė informacija pateikiama prie šios ataskaitos pridedamame Komisijos tarnybų darbiniame dokumente.

1. ĮŽANGA

2009 m. buvo dešimtieji 2000–2006 m. programavimo laikotarpio struktūrinių fondų programų ir projektų įgyvendinimo metai. 2009 m. iš viso buvo administruojama 718 veiksmų programų[1].

Valstybės narės ir regionai, kurių programų įgyvendinimo rodikliai aukšti, galėjo pradėti rengtis programų pabaigai. Bendrosios 2000–2006 m. struktūrinių fondų paramos užbaigimo gairės pateiktos 2006 m. Komisijos sprendime C(2006)3424, iš dalies pakeistame Komisijos sprendimais C(2008)1362 ir C(2009)960.

Atsižvelgiant į finansų krizę ir Komisijos pasiūlytą ekonomikos atkūrimo priemonių paketą, išnagrinėjus kiekvieną programą to pageidavusioms valstybėms narėms buvo nustatyti šešiais arba dvylika mėnesių ilgesni laikotarpiai. Iš viso galutinis tinkamumo terminas atidėtas 385 programoms. Šis pratęsimas turėtų padėti visiškai panaudoti skirtas lėšas ir įveikti dėl nenumatyto programos įsisavinimo pasikeitimo kilusias kliūtis ir galiausiai pasiekti programų tikslus.

2009 m. Komisija ne tik įgyvendino 2000–2006 m. struktūrinių fondų programas ir projektus bei rengėsi juos baigti, bet ir aktyviai dalyvavo įgyvendinant 2007–2013 m. laikotarpio 434 programas (317 Europos regioninės plėtros fondo (ERPF) programų ir 117 Europos socialinio fondo (ESF) programų)[2].

Kad turėtų papildomos Europos sanglaudos politikos naudos įrodymų, Komisija tęsė 2000–2006 m. laikotarpio programų pagal 1 ir 2 tikslus *ex post* vertinimą. *Ex post* vertinimo ataskaitos santrauka paskelbta 2010 m. balandžio mėn[3]. Be to, 2008 m. pradėtas Bendrijos iniciatyvų URBAN ir INTERREG *ex post* vertinimas buvo paskelbtas 2010 m. birželio mėn. Bendrijos iniciatyvos EQUAL *ex post* vertinimas pradėtas 2009 m. pradžioje, o jo pirmieji rezultatai pateikti 2010 m. pradžioje.

---

1 226 programos pagal 1 ir 2 tikslus, 47 programos pagal 3 tikslą, 12 ŽOFP programų (ne 1 tikslo regionuose), 81 INTERREG programa, 71 URBAN programa, 27 EQUAL programos, 73 LEADER+ programos ir 181 inovacinių veiksmų programa.

2 Žr. komunikatą dėl derybų, susijusių su 2007–2013 m. programavimo laikotarpio strategijomis ir programomis, rezultatų.

3 Ataskaita paskelbta http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/expost_reaction_en.htm.

Žuvininkystės orientavimo finansinės priemonės (ŽOFP) *ex post* vertinimas pradėtas 2009 m. Tais pačiais metais Komisija pradėjo Leader+ *ex post* vertinimą.

Keistis naudinga patirtimi padėjo regionų ir miestų bendradarbiavimas bei konferencija „Regionų ekonominiai pokyčiai. Rezultatyvių tinklų kūrimas“, kurios metu antrą kartą buvo įteikti „RegioStars“ apdovanojimai už geriausius inovacinius projektus.

2009 m. spalio mėn. Komisija kartu su Regionų komitetu surengė atvirų durų dienas „Europos regionų ir miestų savaitė“. Renginyje apsilankė daugiau kaip 6000 dalyvių.

Europos Sąjungai pirmininkavusi Švedija surengė dviejų dienų konferenciją, skirtą partnerystei ir socialiniam dialogui Europos socialinio fondo programose. Konferencijoje didžiausias dėmesys skirtas esminiam socialinių partnerių vaidmeniui ESF veikloje ir jų dalyvavimui rengiant ir įgyvendinant nacionalinius ekonomikos atgaivinimo planus.

2. ĮGYVENDINIMO ANALIZĖ

2.1. Biudžeto įgyvendinimas

2.1.1. ERPF

Kalbant apie biudžeto įvykdymą, 2009 m. buvo puikūs. Iš viso išmokėta 100 proc. metinių mokėjimų asignavimų, o 4 100 mln. EUR buvo išmokėta valstybėms narėms, vykdančioms regionines programas ir projektus. 1 tikslui skirtų mokėjimų asignavimų (3 100 mln. EUR) buvo išmokėta daugiau nei numatyta iš pradžių (187,0 mln. EUR daugiau), o 2 tikslui ir INTERREG programoms skirta mažiau nei numatyta pirminiame 2009 m. biudžete (išmokėta atitinkamai 575,0 mln. EUR ir 334,0 mln. EUR). Kitoms programoms – URBAN ir Novatoriškiems veiksmams – papildomai išmokėti 53,0 mln. EUR. 2 tikslo ir INTERREG programoms išmokėta mažiau, nes 2008 m. joms vykdyti buvo išmokėta itin daug mokėjimų, kuriems lėšos buvo perkeltos iš su 2007–2013 m. programomis susijusių biudžeto eilučių, kad būtų patenkinti nenumatyti prašymai. 2009 m. padėtis pasikeitė, todėl likę 2000–2006 m. mokėjimų asignavimai buvo perkelti į 2007–2013 m. biudžeto eilutes, taip pavyko įvykdyti 100 proc. mokėjimų asignavimų ERPF programoms, finansuojamoms iš abiejų programavimo laikotarpių biudžeto.

2009 m. pabaigoje už visą 2000–2006 m. laikotarpį valstybėms narėms buvo išmokėta 121 200 mln. EUR. Taigi visose valstybėse narėse vidutiniškai įsisavinta 93,5 proc. visų skirtų 129 600 mln. EUR.

2009 m. pabaigoje ankstesniais metais neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) sudarė 8 400 mln. EUR atliktinų mokėjimų arba 6,4 proc. visų įsipareigojimų, palyginti su 12 600 mln. EUR 2008 m. pabaigoje.

Kaip ir 2008 m., 2009 m. vadinamoji „n+2“ taisyklė netaikyta. Kaip įprasta, paskutinė (2006 m.) įsipareigojimų dalis bus panaudota paskutiniams mokėjimams įvykdyti, kai valstybės narės ir Komisijos tarnybos pritars programos pabaigai. Todėl

panaikintina suma bus apskaičiuota tik konkrečios veiksmų programos baigiamuoju etapu[4].

2.1.2. ESF

2009 m. buvo neblogos Europos socialinio fondo veiklos metai. Išmokėta 1 540 mln. EUR mokėjimų asignavimų. Tai atitinka 97 proc. metinių mokėjimų asignavimų.

2009 m. pabaigoje visų neįvykdytų įsipareigojimų (RAL) suma siekė 4 800 mln. EUR (palyginti su 6 400 mln. EUR 2008 m.). Tai sudaro 7 proc. visų 2000–2006 m. laikotarpio įsipareigojimų ir atitinka penkių mėnesių įsipareigojimų sumą, jei metinis įsipareigojimų vidurkis yra 11 000 mln. EUR.

Kaip ir ankstesniais metais, 2009 m. vadinamoji „n+2“ taisyklė netaikyta. Visa pagal „n+2“ taisyklę panaikintinų 2000–2006 m. programavimo laikotarpio įsipareigojimų suma bus nustatyta baigiant veiksmų programas (Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 105 straipsnio 3 dalis).

Už visą laikotarpį iki 2009 m. pabaigos valstybėms narėms buvo išmokėta 63 800 mln. EUR. Taigi visose valstybėse narėse įsisavinta 93 proc. visų 68 600 mln. EUR asignavimų.

2.1.3. EŽŪOGF

2009 m. iš viso sumokėta 468,2 mln. EUR arba 97,9 proc. visų metinių mokėjimų asignavimų (417,9 mln. EUR suma tais metais pervesta į kitas nei Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo biudžeto eilutes (EŽŪOGF)). Palyginus su pirminiu biudžetu įvykdyta 52,3 proc. mokėjimų asignavimų.

Išmokėta suma absoliučiąja verte yra gerokai mažesnė nei 2008 m. išmokėta suma (1 500 mln. EUR mažiau). Pagrindinės šio sumažėjimo priežastys yra dvi.

– Iš EŽŪOGF Orientavimo skyriaus finansuojamos kaimo plėtros programos ankstesniais metais buvo įgyvendinamos labai sparčiai. 2008 m. pabaigoje 91,9 proc. visų tam laikotarpiui numatytų Fondo lėšų jau buvo išmokėta ir didelė dalis programų (66 iš visų 152 programų) jau buvo pasiekusios 95 proc. išmokėtų tarpinių mokėjimų ribą. Šiuo atveju atlikti daugiau mokėjimų iki programų baigimo buvo neįmanoma.

– Nedideles EŽŪOGF Garantijų skyriaus išlaidas 2009 m. iš esmės atsvėrė Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) 8 210 mln. EUR išlaidos kaimo plėtros programavimo 2007–2013 m. laikotarpiui (dabar atskirta nuo struktūrinių fondų).

EŽŪOGF Orientavimo skyriaus neįvykdyti įsipareigojimai (RAL) 2009 m. pabaigoje sudarė 1 354,6 mln. EUR, t. y. 6 proc. visų 2000–2006 m. asignavimų. Ši suma 468,2 mln. EUR mažesnė už 1 800 mln. EUR neįvykdytų įsipareigojimų 2008 m. pabaigoje.

[4] Reglamento (EB) Nr. 1083/2006 105 straipsnio 3 dalis.

2.1.4. ŽOFP

Iš viso įsisavinta 69,5 proc. mokėjimų, o 114,2 mln. EUR iš visų numatytų 164,4 mln. EUR buvo išmokėti valstybėms narėms. Mokėjimų asignavimų įvykdymo lygis 1 tikslo regionuose siekė 103,0 mln. EUR, o 1 tikslui nepriklausančiuose regionuose – 11,1 mln. EUR.

2009 m. pabaigoje neįvykdyti ŽOFP įsipareigojimai (RAL suma) siekė 306,2 mln. EUR (palyginti su 449,3 mln. EUR 2008 m.). Tai sudaro 7,8 proc. visų 2000–2006 m. laikotarpio įsipareigojimų.

Už visą laikotarpį iki 2009 m. pabaigos valstybėms narėms buvo išmokėta 3 629 mln. EUR. Taigi visose valstybėse narėse įsisavinta 92,2 proc. visų 3 935 mln. EUR asignavimų.

2.2. Programos įgyvendinimas

2.2.1. 1 tikslas

Pagal 1 tikslo regionų programas daugiausia investicijų skirta pagrindiniams infrastruktūros projektams (40,2 proc.), o daugiau kaip pusė visų šios kategorijos investicijų panaudota transporto infrastruktūrai (49,9 proc.). Daugiau kaip trečdalis (34,9 proc.) 1 tikslui numatytų išteklių buvo investuota į gamybos aplinką, o žmogiškiesiems ištekliams pritaikyti projektai siekė 22,5 proc. išteklių.

2.2.2. 2 tikslas

2 tikslo regionų programose daugiausia dėmesio ir toliau buvo skiriama investicijoms į gamybą – šiai kategorijai skirta daugiau kaip pusė visų finansinių išteklių (55,4 proc.). Antroji labiausiai remiama sritis − pagrindinė infrastruktūra, kuriai skirta 29,2 proc. visų 2 tikslui numatytų išteklių. Žmogiškųjų išteklių kategorijoje (10,5 proc.) pagrindinės investicijų sritys − darbo jėgos lankstumas, verslininkystė, naujovių diegimas, informacinės ir ryšių technologijos (31,6 proc.).

2.2.3. 3 tikslas

2009 m. įgyvendinant ESF programas didžiausias dėmesys ir toliau buvo skiriamas Europos užimtumo strategijai, ypač priemonėms, skirtoms užimtumo galimybėms darbo rinkoje didinti (30,6 proc. visų patvirtintų išlaidų), mokymuisi visą gyvenimą skatinti (švietimo bei profesinio mokymo priemonėms rengti skirta 22,8 proc. visų patvirtintų išlaidų), socialinei įtraukčiai stiprinti (20,8 proc.) ir lygioms galimybėms užtikrinti (6,5 proc.).

2.2.4. Žuvininkystė ne 1 tikslo regionuose

Didžiausia ŽOFP programų išlaidų dalis ne 1 tikslo regionuose buvo skirta žuvininkystės produktų perdirbimui, rinkodarai ir reklamai (26,7 proc.). Antra pagal svarbą priemonė buvo skirta žvejybos mastui pritaikyti (17,8 proc.), o paskui žvejybos laivynui atnaujinti ir modernizuoti (17,5 proc.), žvejybos uosto įrangai (16,9 proc.) ir specialistų veiksmams (profesinis mokymas, pakrantės žvejyba) (12,8 proc.).

2.2.5. Bendrijos iniciatyvos

2.2.5.1. INTERREG

Iki 2009 m. pabaigos pagal 81 INTERREG III/kaimynystės programą atrinkta apie 18 000 projektų ir tinklų, kuriais siekiama sumažinti valstybių sienų, kalbos barjero bei kultūrinių skirtumų poveikį ir vystyti pasienio teritorijas, remti strateginį vystymą bei didesnių Sąjungos zonų teritorinę integraciją ir geresnę integraciją su kaimynais. Regioninės plėtros politikos ir priemonių veiksmingumą didina dalijimasis gerąja patirtimi ir keitimasis žiniomis.

2009 m. programos ir toliau buvo sėkmingai įgyvendinamos, mokėjimai įvykdyti 92 proc. Laikantis savaiminio įsipareigojimų panaikinimo taisyklės, programavimo laikotarpiu iš viso panaikinta 135,0 mln. EUR.

2.2.5.2. EQUAL

Daugelyje valstybių narių Bendrijos iniciatyvos EQUAL programų administravimas buvo baigtas 2008 m. Tik kelios valstybės paprašė atidėti tinkamumo finansuoti terminą 2009 m., siekdamos įsisavinti daugiau lėšų ir tęsti svarbiausių veiksmų įgyvendinimą.

2.2.5.3. URBAN

2009 m. buvo tęsiamas Bendrijos iniciatyvos URBAN 71 veiksmų programos ir URBACT I programos valdymas. URBACT II programa, viena iš pagrindinių iniciatyvos „Regionų ekonominiai pokyčiai“ priemonių, sėkmingai pradėta įgyvendinti 2008 ir 2009 m. Iš viso veikti pradėjo devyniolika teminių tinklų ir šešios darbo grupės.

2.2.5.4. LEADER+

Bendrijos iniciatyva Leader+ apima tris priemones: vietos plėtros strategijų įgyvendinimą užmezgant viešojo ir privataus sektoriaus partnerystę, kaimo teritorijų bendradarbiavimą ir tinklų kūrimą. 2000–2006 m. laikotarpiui 15 ES valstybių narių patvirtintos 73 Leader+ programos. Neseniai į ES įstojusios valstybės narės turėjo galimybę Leader+ pobūdžio priemones įtraukti į EŽŪOGF 1 tikslo regionų programas. 2009 m. Komisija taip pat gavo iki 2008 m. pabaigos baigtų įgyvendinti programų galutines ataskaitas. 41 Leader+ programos atveju paprašyta pratęsti tinkamumo finansuoti laikotarpį iki 2009 m. birželio 30 d.

2.2.6. Novatoriški veiksmai

2.2.6.1. ERPF

Regioninės politikos generalinis direktoratas taip pat administravo 181 novatoriškų veiksmų regioninę programą (150 programų buvo baigta iki 2009 m. gruodžio 31 d., 28 iš jų baigtos 2009 m.), kuriomis buvo prisidėta prie strateginio inovacijų diegimo regionuose – atliekami bandymai taikant inovacinius metodus ir praktiką. Tokiu būdu siekiama pagerinti inovacijų diegimo lygį ir ES paramos kokybę trijose srityse: žinių ir technologinių inovacijų, informacinės visuomenės ir tvaraus vystymosi.

2.2.6.2. ESF

2009 m. buvo baigti likę 2005 ir 2006 m. novatoriškų veiksmų projektai. Projektai baigti kaip numatyta. Tik vienas projektas nebaigtas dėl per vėlai pateiktų projekto vykdytojo paaiškinimų. Šis projektas galiausiai baigtas 2010 m. pirmąjį pusmetį.

3. NUOSEKLUMAS IR KOORDINAVIMAS

3.1. Derėjimas su kitomis Bendrijos politikos kryptimis

Ankstesnėse ataskaitose išsamiai nurodyta, kas buvo daroma siekiant užtikrinti derėjimą su sanglaudos politika ir kitomis prioritetinėmis ES politikos sritimis, kaip antai konkurencijos politikos, vidaus rinkos, aplinkosaugos, transporto ir lyčių lygybės tikslais. Paskutiniaisiais 2000–2006 m. programų įgyvendinimo mėnesiais nebuvo jokių ypatingų valdymo institucijoms keliamų reikalavimų arba tikėtinų rezultatų pasikeitimų.

3.2. Priemonių koordinavimas

3.2.1. Struktūriniai fondai ir Sanglaudos fondas

2000–2006 m. visos 25 valstybės narės gavo struktūrinių fondų paramą, o trylika valstybių narių – dar ir Sanglaudos fondo, pagal kurį remiamos mažiau klestinčios šalys, paramą. Siekiant išvengti iš struktūrinių fondų (ypač ERPF) projektams teikiamos paramos dubliavimo, buvo kruopščiai tikrinama, ar ji nėra skiriama ir iš Sanglaudos fondo.

3.2.2. Struktūriniai fondai ir EIB/EIF

Komisija ir EIB bei EIF sustiprino bendradarbiavimą drauge pradėjusios tris iniciatyvas: JASPERS, JEREMIE ir JESSICA.

JASPERS – bendra parama Europos regionų projektams – tai techninės pagalbos priemonė 2004 m. ir 2007 m. dvylikai prie ES prisijungusių šalių, kuria padedama rengti didelius iš ES fondų remsimus projektus. 2008 m. lapkričio mėn. Komisija Ekonomikos atkūrimo priemonių pakete nusprendė nuo 2009 m. JASPERS skirti 25 proc. daugiau išteklių nei 2008 m.

JEREMIE – bendri Europos ištekliai labai mažoms, mažoms ir vidutinėms įmonėms – tai bendra Komisijos ir Europos investicijų fondo (EIF) iniciatyva, skirta didinti finansų inžinerijos priemonių naudojimą vykdant sanglaudos politiką, kad MVĮ turėtų daugiau galimybių gauti finansavimą plėtrai ir investicijoms į inovacijas, taip pat steigti naują verslą.

JESSICA – bendra Europos parama tvarioms investicijoms į miestų vietoves – tai bendra Komisijos ir Europos investicijų banko (EIB) bei Europos Tarybos vystymo banko (ETVB) iniciatyva, skirta didinti finansų inžinerijos priemonių naudojimą vykdant sanglaudos politiką, siekiant skatinti investicijas į tvarią miestų plėtrą ir atnaujinimą.

4. VERTINIMAI

Siekdama padėti priimti sanglaudos politikos sprendimus, 2009 m. Komisija toliau atliko vertinimus.

ERPF

2009 m. Komisija tęsė 2000–2006 m. laikotarpio 1 ir 2 tikslų programų *ex post* vertinimą, naudodamasi keturiolika tarpusavyje susijusių „veiksmų paketų“, kad išnagrinėtų įvairius sanglaudos politikos veiksmingumo ir naudingumo aspektus. Atliktų tyrimų rezultatai buvo paskelbti suvestinėje *ex post* vertinimo ataskaitoje 2010 m. balandžio mėn.

Be to, 2009 m. Komisija pradėjo: 1) Sanglaudos fondo *ex post* vertinimą (įskaitant buvusią ISPA); 2) 2000–2006 m. laikotarpio 1 ir 2 tikslų programų du papildomus vertinimus.

ESF

Taip pat buvo tęsiamas 2000–2006 m. programavimo laikotarpio ESF *ex post* vertinimas. Pirmieji pagrindinio ESF *ex post* vertinimo rezultatai buvo gauti 2009 m. pabaigoje ir 2010 m. pradžioje. Bendrijos iniciatyvos EQUAL *ex post* vertinimas pradėtas 2009 m. pradžioje, o pirmieji rezultatai pateikti 2010 m. pradžioje.

Be pagrindinio 2000–2006 m. *ex post* vertinimo, dar buvo atliktas teminis ESF paramos socialinės apsaugos ir socialinės įtraukties atvirajam koordinavimo metodui vertinimas, taip pat įvertintas ESF poveikis darbo rinkos veikimui ir investicijoms į žmogiškojo kapitalo infrastruktūrą remiant sistemas ir struktūras.

EŽŪOGF

LEADER+ ex post vertinimas

2009 m. Komisija pradėjo Leader+ *ex post* vertinimą. Šio vertinimo tikslas – nustatyti Leader+ programų ir Leader+ pobūdžio priemonių, atitinkamai įgyvendintų ES 15 ir ES 10, veiksmingumą, naudą, aktualumą ir tvarumą.

5. KONTROLĖ

5.1. ERPF

Vadovaujantis strategija, kuria siekiama įsitikinti dėl baigiant 1994–1999 m. programavimo laikotarpio ERPF programas kompensuotų išlaidų teisėtumo, 2003–2009 m. buvo atliktas programų pabaigos auditas. Atlikus 54 programų auditą nustatyta, kad 7 programoms nereikia atlikti taisymų. Valstybės narės sutiko su Komisijos pasiūlytais 25 programų finansinių klaidų ištaisymais. 22 programų finansinių klaidų ištaisymai buvo priimti Komisijos sprendimu.

2000–2006 m. programavimo laikotarpio audito tyrimas buvo pradėtas 2004 m. viduryje, siekiant ištirti svarbiausių programų valdymo ir kontrolės sistemų valstybėse narėse pagrindinių sudedamųjų dalių faktinį veikimą. Auditą sudarė du

etapai: sistemų peržiūra ir tipiniu pagrindu atrinktų projektų auditas. Nuo pat pradžių planuotas auditas vietoje pabaigtas iki 2006 m. pabaigos ES 15 ir iki 2007 m. pabaigos – ES 10. Papildomi ES 15 programų auditai atlikti 2007–2008 m., siekiant išplėsti jų aprėptį arba atsižvelgti į tam tikrus pavojus, arba tikrinti veiksmų planų įgyvendinimą. 2009 m. pabaigoje iš viso buvo atlikta 220 išvykstamųjų auditų (išskyrus INTERREG), kurių metu tirtas valdymo ir kontrolės sistemų valstybėse narėse pagrindinių sudedamųjų dalių veikimas. Programos, kurių auditas buvo atliktas, sudaro 43 proc. visų svarbiausių programų ir 76 proc. planuotos ERPF paramos. 2006 m. pradėtas, 2007 m. ir 2008 m. įgyvendintas didžiosios dalies iš 23 tirtų INTERREG programų, kurios sudarė 54 proc. numatytos skirti sumos, atskiras auditas buvo baigtas 2009 m.

5.2. ESF

Komisija priėmė septynis 1994–1999 m. ESF programų finansinių klaidų ištaisymo sprendimus, skirtus Liuksemburgui, Ispanijai, Belgijai ir Suomijai.

2000–2006 m. programavimo laikotarpiu Užimtumo, socialinių reikalų ir lygių galimybių generalinis direktoratas atliko valdymo ir kontrolės sistemų aprašymų vertinimą, nacionalinių sistemų audito ir metinių kontrolės ataskaitų, parengtų metiniams dvišaliams koordinavimo susitikimams, analizę ir tris pagrindinius audito tyrimus (pirmas – tai valdymo ir kontrolės sistemų valstybėse narėse veiksmingo veikimo patikrinimas, antras – tai projekto išlaidų tyrimas, siekiant pagrįstai įsitikinti, kad jos atitinka teisinę sistemą, ir trečias – tai baigiamąją deklaraciją rengiančių įstaigų valstybėse narėse darbo peržiūra, rengiantis 2000–2006 m. programų pabaigai.

Atlikus minėtuosius audito tyrimus, 2009 m. pabaigoje audito skyriai apsilankė valstybėse narėse ir tikrino 94,9 proc. visų veiksmų programų.

5.3. EŽŪOGF

2006 m. buvo baigta 1994–1999 m. laikotarpio *ex post* audito programa. Paskutiniai finansinių klaidų ištaisymai pabaigti 2009 m. (paskutinis – 2010 m. vasario mėn.).

2009 m. buvo atliktas 2000–2006 m. laikotarpio 26 programų auditas (ES 25). Iš viso 2009 m. pabaigoje atliktas 103 iš 152 programų (67,8 proc.), kurioms buvo skirta 21 700 mln. EUR (96,4 proc.) visų planuotų išlaidų, auditas. Nustatytos šios tipinės problemos: nepakankamos valdymo kontrolės priemonės, tinkamumo kriterijai netikrinami pagal žemės ūkio teisės aktų nuostatas ir žemas savarankiškos kontrolės priemonių lygis. Šios problemos buvo sprendžiamos drauge su atitinkamomis valstybėmis narėmis vykdant finansinių klaidų ištaisymo procedūras. Šiuo metu vykdomos kelios finansinių klaidų ištaisymo procedūros. Per metus Komisija priėmė tris sprendimus ištaisyti trijų programų finansines klaidas.

5.4. ŽOFP

2009 m. neatlikta 1994–1999 m. laikotarpio programų mokėjimų. Iki 2009 m. pabaigos buvo baigta 50 iš 52 programų (96 proc.). Likusių dviejų programų baigimo procedūra bus baigta pirmąjį 2010 m. pusmetį.

Nuo 2000–2006 m. programavimo laikotarpio pradžios Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas iš viso atliko visų tik iš šio fondo remiamų programų (aštuoniolika programų, kurių pradinis paramos biudžetas sudarė 3 608 mln. EUR, t. y. 87 proc. bendro 2000–2006 m. biudžeto) ir aštuoniolikos iš kelių fondų finansuojamų programų, kurių finansinis įnašas sudarė 374,6 mln. EUR, t. y. 9,5 proc. bendro 2000–2006 m. pradinio biudžeto, 53 išvykstamuosius auditus. Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD sistemų auditas apėmė programas, kurioms skirta 96,5 proc. visos 2000–2006 m. ŽOFP pradinės paramos. Patikinimas dėl kitų programų gaunamas kitų struktūrinių fondų generalinių direktoratų atliekamais auditais ir (arba) nacionaliniais auditais.

2009 m. atlikti devyni ŽOFP auditai apėmė dešimt veiksmų programų. Kitų programų auditai buvo daugiausiai skirti patikrinti ir toliau stebėti faktinį valdymo ir kontrolės sistemų veikimą 2000–2006 m. laikotarpiu bei pasirengimą programoms baigti.

5.5. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF)

Norėdamas patikrinti struktūrinių fondų bendrai finansuojamas priemones, 2009 m. OLAF atliko 38 išvažiuojamuosius tikrinimus. Maždaug 28 išvažiuojamieji tikrinimai buvo skirti patikrinimams vietoje[5] (atlikti 49 ūkinės veiklos vykdytojų patikrinimai vietoje), o kiti 10 buvo skirti informacijai rinkti arba nacionalinėms administracijoms ar teisminėms institucijoms padėti.

2009 m. pagal Reglamentą (EB) Nr. 1681/94[6] su pakeitimais[7] ir Reglamentą (EB) Nr. 1828/2006[8] su pakeitimais[9] valstybės narės pranešė Komisijai apie 4 839 pažeidimų atvejus[10], susijusius su 1 200 mln. EUR suma bendrai finansuojamoms priemonėms 1994–1999 m., 2000–2006 m. ir 2007–2013 m. programavimo laikotarpiais. 21 pranešimas buvo apie 1994–1999 m. programavimo laikotarpio finansinius pažeidimus, sudariusius maždaug 1 mln. EUR sumą. Valstybės narės pranešė Komisijai, kad tam tikrais atvejais buvo įvykdytos nacionalinės administracinės ir (arba) teisminės procedūros ir susigrąžinta 480,2 mln. EUR.

6. KOMISIJAI PADEDANTYS KOMITETAI

6.1. Fondų koordinavimo komitetas (FKK)

2009 m. pagrindinė Fondų koordinavimo komiteto svarstymų tema buvo Komisijos reglamentas, kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (EB) Nr. 1828/006, pasitikėjimo kitų auditorių darbu sąvoka, sukčiavimo rodikliai ERPF, ESF ir Sanglaudos fonde, toleruotina klaidų rizika, struktūrinių fondų audito informacinis vadovas ir 2000–2006 m. programų techninės pagalbos užduočių, įvykdytų po tinkamumo finansuoti termino, finansavimas iš 2007–2013 m. asignavimų techninei pagalbai.

---

5 Reglamentas (EB) Nr. 2185/1996, OL L 292, 1996 10 15, p. 2.
6 OL L 178, 1994 7 12, p. 43.
7 Pakeitimai padaryti Reglamentu (EB) Nr. 2035/2005, OL L 328, 2005 12 15, p. 8.
8 OL L 371, 2006 12 27, p. 1.
9 Pakeitimai padaryti Reglamentu (EB) Nr. 846/2009, OL L 250, 2009 9 23, p. 1.
10 2008 m. pranešta apie 3 869 atvejus; bendra su pranešimais susijusi suma – 528 647 682 EUR.

6.2. ESF komitetas

2009 m. ESF komitetas (vadovaujantis Sutarties 163 straipsniu) svarstė ESF paramą socialiniams partneriams, ES struktūrinių fondų ir sanglaudos fondo naudojimo priemonių rinkinį, skirtą užtikrinti negalią turintiems asmenims galimybę jais pasinaudoti ir jų nediskriminavimą. ESF komitetas taip pat svarstė Europos ekonomikos atkūrimo plano įgyvendinimą, *Europa 2020* strategijos ateitį ir šeštąją ekonominės ir socialinės sanglaudos pažangos ataskaitą. Techninė darbo grupė, be kita ko, svarstė pagrindinio reglamento ir ESF reglamento supaprastinimo ir supaprastinto išlaidų atlyginimo įgyvendinimo (vienodo dydžio normos, standartiniai vieneto įkainiai, vienkartinės išmokos) klausimus.

6.3. Žemės ūkio struktūrų ir kaimo plėtros komitetas (STAR)

2009 m. STAR komitetas posėdžiavo tris kartus ir pateikė palankią nuomonę dėl vieno Bulgarijai skirto SAPARD kaimo plėtros programos, vykdomos pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1268/1999, pakeitimo.

6.4. Žuvininkystės ir akvakultūros struktūrų komitetas (CSFA)

2009 m. Žuvininkystės ir akvakultūros struktūrų komitetas (CSFA) posėdžiavo du kartus. Pagrindiniai posėdžiuose aptarti klausimai apėmė ŽOFP *ex post* vertinimą ir uždarymą. Taip pat buvo surengtas viešųjų pirkimų taisyklių pristatymas, kuriame valstybėms narėms priminta apie jų pareigas.